

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy

14/2021

Porovnanie udeľovania sankcií pri úradnej kontrole potravín v krajinách V 4, Nemecku a Rakúsku

Vypracovala: Ing. Martina Hogenová, Odbor Parlamentný inštitút

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Bratislava

13. októbra 2021

Anotácia:

Predložená analýza sa venuje porovnaniu opatrení vybraných štátov, ktoré súvisia s udeľovaním sankcií pri úradnej kontrole potravín.

Kľúčové slová:

potraviny, pokuta, kontrola

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

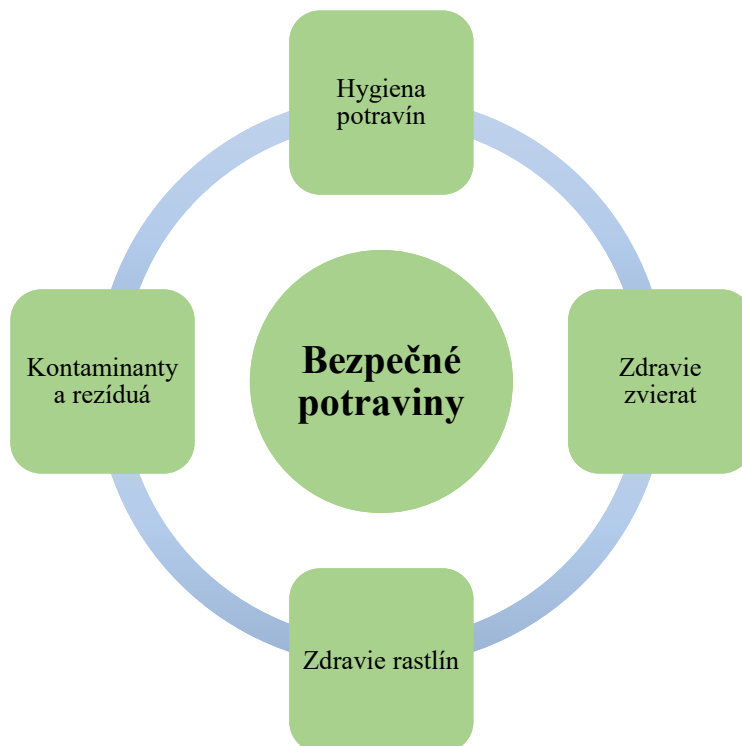
Obsah

Úvod.....	4
2. Legislatívna úprava udeľovania pokút za porušenie predpisov týkajúcich sa bezpečnosti potravín v Slovenskej republike	6
3. Legislatívna úprava udeľovania sankcií za porušenie predpisov týkajúcich sa bezpečnosti potravín.....	9
3.1. Česká republika.....	12
3.1.1. Legislatíva.....	12
3.1.2. Minimálna a maximálna sankcia.....	12
3.1.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín.....	15
3.2. Maďarsko	16
3.2.1. Legislatíva.....	16
3.2.2. Minimálna a maximálna sankcia.....	16
3.2.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín.....	19
3.3. Nemecko.....	19
3.3.1. Legislatíva.....	19
3.3.2. Minimálna a maximálna sankcia.....	19
3.3.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín.....	20
3.4. Poľsko	20
3.4.1. Legislatíva.....	20
3.4.2. Minimálna a maximálna sankcia.....	21
3.4.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín.....	24
3.5. Rakúsko.....	25
3.5.1. Legislatíva.....	25
3.5.2. Minimálna a maximálna sankcia.....	25
3.5.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín.....	26
Záver	27
Použité zdroje.....	28

Úvod

Cieľom politiky v oblasti bezpečnosti potravín je ochrániť spotrebiteľov a ich zdravie a zároveň zaručiť fungovanie jednotného trhu. Ochrana zdravia je cieľom všetkých právnych predpisov a noriem Európskej únie týkajúcich sa poľnohospodárstva, chovu hospodárskych zvierat a výroby potravín.

Celý proces výroby potravín a spracovateľský reťazec, ako aj dovoz a vývoz tovaru upravujú rôzne právne predpisy EÚ. Krajiny EÚ tieto harmonizované normy uplatňujú a zavádzajú kontroly na ich presadzovanie. EÚ na uplatňovanie predpisov a vykonávanie kontrol dohliada a zároveň zabezpečuje odbornú prípravu. EÚ má normy na zabezpečenie hygieny potravinových výrobkov, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat a zdravia rastlín a na predchádzanie riziku kontaminácie vonkajšími látkami, ako sú pesticídy. Vo všetkých fázach sa vykonávajú prísne kontroly a dovoz (napr. mäsa) z krajín mimo EÚ musí spĺňať rovnaké požiadavky a podstúpiť rovnakú kontrolu ako potraviny vyrobené v rámci EÚ. Politika bezpečnosti potravín v EÚ, ako aj opatrenia v tejto oblasti sa sústreďujú na 4 hlavné oblasti ochrany:

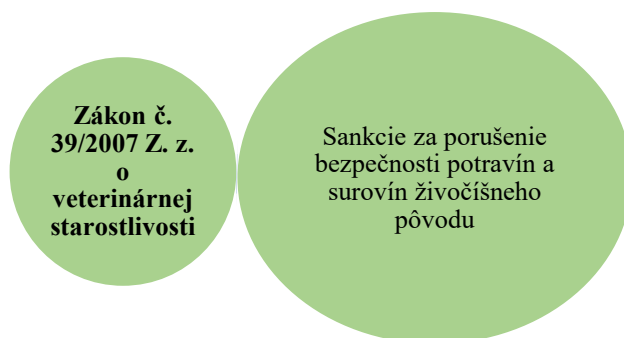
- ✓ **Hygiena potravín:** potravinárske podniky od fariem po reštaurácie vrátane podnikov, ktoré dovážajú potraviny do EÚ, musia dodržiavať potravinové právo EÚ.
- ✓ **Zdravie zvierat:** hygienické kontroly a sanitárne opatrenia týkajúce sa spoločenských, hospodárskych a voľne žijúcich zvierat slúžia na monitorovanie a manažment chorôb a sledovanie pohybu všetkých hospodárskych zvierat.
- ✓ **Zdravie rastlín:** odhaľovaním a eradikáciou škodcov v skorom štádiu sa zabráňuje ich šíreniu a zabezpečuje sa zdravé osivo.
- ✓ **Kontaminanty a rezíduá:** monitorovaním sa zabráňuje kontaminácii potravín a krmív. Na domáce a dovážané potraviny a krmivá sa uplatňujú maximálne prípustné limity.

Uplatňovanie [integrovanej politiky bezpečnosti potravín](#) vyžaduje niekoľko krokov ako vytváranie efektívnych systémov kontroly, koordinovanie medzinárodných vzťahov s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami ako aj spolupráca s [Európskym úradom pre bezpečnosť potravín \(EFSA\)](#) a zaistenie vyhodnotenia rizík na základe vedeckých dôkazov. EFSA vykonáva nezávislé hodnotenia rizík a poskytuje vedecké poradenstvo, ktoré sú podkladom pre normy EÚ v oblasti bezpečnosti potravín.¹

¹ Potravinárstvo a bezpečnosť potravín, Dostupné na: <https://www.europskaunia.sk/potravinarstvo-a-bezpecnost-potravin>, [cit. 23.9.2021]

2. Legislatívna úprava udeľovania pokút za porušenie predpisov týkajúcich sa bezpečnosti potravín v Slovenskej republike

V Slovenskej republike sú pokuty (vrátane minimálnych a maximálnych pokút) za porušenie predpisov a noriem bezpečnosti potravín stanovené v [zákone č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov](#) a [zákone NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov](#).

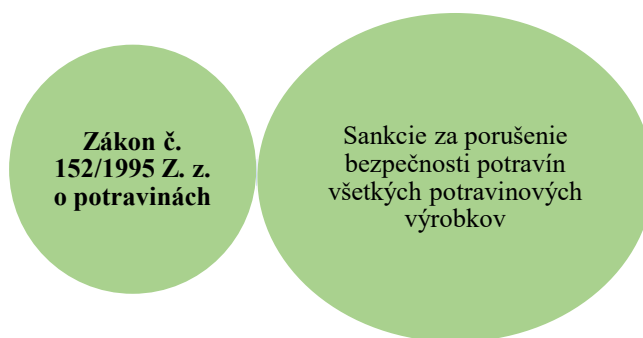
Priestupky, poriadkovú pokutu a iné správne delikty upravuje šiesta časť zákona č. 39/2017 Z. z. (konkrétne §§ 48 až 51). Najnižšia sadzba pokuty, ktorú uloží orgán veterinárnej správy v oblasti garancie bezpečnosti výrobnodistribučného reťazca potravín a surovín živočíšneho pôvodu **súvisí s nespĺnením si rôznych oznamovacích povinností**, napríklad § 48 ods. 3 stanovuje pokutu v rozmedzí **od 100 do 400 EUR** ak fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba nezabezpečí na svoje náklady identifikáciu hospodárskych zvierat, neohlási identifikačné údaje prevádzkovateľovi centrálneho registra hospodárskych zvierat, nevedie register chovu hospodárskych zvierat, neohlási začatie, prerušenie alebo skončenie svojej činnosti orgánu veterinárnej správy, alebo chová hospodárske zvieratá bez predchádzajúcej registrácie chovu. Podobne podľa § 50 ods. 1 orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu **od 400 eur do 3500 EUR**, ak napr. prevádzkovateľ potravinárskeho podniku neoznami orgánu veterinárnej správy spôsobom určeným štátnou veterinárnou a potravinovou správou začatie, prerušenie a skončenie svojej činnosti a každú prevádzkareň pod jeho kontrolou, ktorá vykonáva akýkoľvek stupeň výroby, spracúvania a distribúcie produktov živočíšneho pôvodu okrem maloobchodných prevádzkarní pri poskytovaní stravovacích služieb a maloobchodných prevádzkarní, ktoré nevykonávajú výrobné činnosti a v ktorých sa vykonáva úradná kontrola potravín podľa osobitného predpisu.

Zákon č. 39/2017 Z. z. **explicitne zmieňuje aj porušenia v oblasti samotnej bezpečnosti potravín** najmä v § 50 ods. 2, podľa ktorého orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu **od 2 500 eur do 40 000 EUR**, ak neoznami príslušnému orgánu veterinárnej správy každé podozrenie zo zoonózy alebo inej

choroby alebo každý iný jav, alebo okolnosť, ktorá by mohla predstavovať vážne ohrozenie zdravia zvierat alebo zdravia ľudí a neposkytne príslušnému orgánu veterinárnej správy všetky závažné informácie o skutočnostiach alebo okolnostiach súvisiacich s bezpečnosťou potravín živočíšneho pôvodu a ich vysledovateľnosťou a hygienou, alebo nedodrží opatrenia nariadené orgánom veterinárnej správy, ktoré sa týkajú bezpečnosti potravín živočíšneho pôvodu a ich hygieny a neprijme nápravné opatrenia podľa výsledkov vlastných kontrol, ako aj výsledkov veterinárnych kontrol. Podobne podľa § 50 ods. 3 orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu **od 10 000 eur do 160 000 EUR**, ak nepredloží pri uvádzaní produktov živočíšneho pôvodu na trh orgánu veterinárnej správy príslušné certifikáty alebo doklady, neoznámí mu každé podozrenie zo zoonózy alebo z inej choroby alebo každý iný jav alebo okolnosť, ktorá by mohla predstavovať vážne ohrozenie zdravia zvierat alebo zdravia ľudí, alebo ohrozenie bezpečnosti potravín živočíšneho pôvodu.

Podľa § 48 ods. 7 zákona č. 39/2007 Z. z., ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o uložení pokuty **dôjde k opakovanému porušeniu povinností**, za ktoré bola pokuta uložená, veterinárny orgán uloží **pokutu až do dvojnásobku uvedených pokút v zákone**.

Podľa § 51 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z. v rozhodnutí o uložení pokuty orgán veterinárnej správy určí aj lehotu na odstránenie zistených nedostatkov; ak nie sú v tejto lehote nedostatky odstránené, orgán veterinárnej správy uloží **pokutu od 850 EUR do 170 000 EUR**.

Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. úrad pre kontrolu potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi za rôzne **druhy porušení pokutu od 100 do 500 000 EUR**. Ak napríklad produkuje alebo uvádza na trh potraviny, ktoré sú nebezpečné, škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú pokazené, úrad uloží pokutu **od 1 000 EUR do 500 000 EUR**.

V súlade s § 28 ods. 7 zákona č. 152/1995 Z. z., ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o uložení pokuty **dôjde k opakovanému porušovaniu tých istých povinností**, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 4, úradná kontrola

potravín uloží pokutu **až do výšky dvojnásobku pokuty**, ktorú je možné za takéto porušenie uložiť.

Ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 7, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu vo **výške od 1 000 000 EUR do 5 000 000 EUR**.

3. Legislatívna úprava udeľovania sankcií za porušenie predpisov týkajúcich sa bezpečnosti potravín²

Tabuľka: Právna úprava sankcií za porušenie predpisov bezpečnosti potravín vo vybraných krajinách v skratke

Krajina	Legislatíva upravujúca sankcie za porušenie predpisov v oblasti bezpečnosti potravín	Minimálne sankcie, ktoré je možné uložiť za porušenie predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti potravín	Maximálne sankcie, ktoré je možné uložiť za porušenie predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti potravín	Maximálne sankcie v prípade opakovaného porušenia	Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu v oblasti bezpečnosti potravín
Slovenská republika	Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.	Podľa zákona č. 39/2007 Z. z. 100 EUR	Podľa zákona č. 39/2007 Z. z. do 160 000 EUR	Podľa zákona č. 39/2007 Z. z. ak do jedného roka dôjde k opakovanému porušeniu, do výšky dvojnásobku pokuty	Štátna veterinárna a potravinová správa SR
	Zákon NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.	Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. 100 EUR	Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. do 500 000 EUR	Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. ak do jedného roka dôjde k opakovanému porušeniu, do výšky dvojnásobku pokuty alebo do 5 000 000 EUR	

² ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 24.9.2021]

Porovnávací analýza: Porovnanie udeľovania sankcií pri úradnej kontrole potravín
v krajinách V4, Nemecku a Rakúsku

Krajina	Legislatíva upravujúca sankcie za porušenie predpisov v oblasti bezpečnosti potravín	Minimálne sankcie, ktoré je možné uložiť za porušenie predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti potravín	Maximálne sankcie, ktoré je možné uložiť za porušenie predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti potravín	Maximálne sankcie v prípade opakovaného porušenia	Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu v oblasti bezpečnosti potravín
Česká republika	<u>Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabakových výrobkoch (PZ)</u> <u>Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinárnej starostlivosti (VZ)</u>	Výšku minimálnej sankcie zákony neupravujú	<u>Podľa zákona PZ</u> do 50 000 000 CZK (približne 1 970 000 EUR) <u>Podľa zákona VZ</u> do 2 000 000 CZK (približne 78 000 EUR)	Za opakované porušenie povinností nie sú v zákone stanovené sankcie.	<u>Štátna poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia</u> <u>Štátna veterinárna správa.</u>
Maďarsko	<u>Zákon č. XLVI z roku 2008 o potravinovom dodávateľskom reťazci a o kontrole a dohľade nad potravinovým dodávateľským reťazcom.</u>	15 000 HUF (približne 40 EUR)	2 miliardy HUF (približne 5 700 000 EUR)	Pokuta najmenej vo výške jeden a pol násobku predtým uloženej pokuty, nesmie však prekročiť maximálnu sumu, ktorú je možné uložiť za predmetné porušenie.	<u>Národný úrad pre bezpečnosť potravinového reťazca (NÉBIH)</u>
Nemecko	<u>Zákon o potravinách a krmivách.</u>	Výška minimálnej pokuty nie je v zákone uvedená	do 100 000 EUR odňatím slobody na 5 rokov	Trest odňatia slobody na 2 roky.	<u>Federálny úradu pre ochranu spotrebiteľa a bezpečnosť potravín (BVL)</u>

Porovnávací analýza: Porovnanie udeľovania sankcií pri úradnej kontrole potravín
v krajinách V4, Nemecku a Rakúsku

Krajina	Legislatíva upravujúca sankcie za porušenie predpisov v oblasti bezpečnosti potravín	Minimálne sankcie, ktoré je možné uložiť za porušenie predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti potravín	Maximálne sankcie, ktoré je možné uložiť za porušenie predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti potravín	Maximálne sankcie v prípade opakovaného porušenia	Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu v oblasti bezpečnosti potravín
Poľsko	Zákon o bezpečnosti potravín a výživy	Napomenutie 100 PLN (približne 20 EUR) odňatie slobody na 5 dní	do 1 800 000 PLN (približne 392 000 EUR) odňatím slobody na 5 rokov	Za opakované porušenie povinností nie sú v zákone stanovené žiadne sankcie.	Štátna hygienická inšpekcia Veterinárna inšpekcia Štátny inšpektorát ochrany rastlín a osív Inšpektorát poľnohospodárskej a potravinárskej kvality Obchodná inšpekcia
Rakúsko	Zákon o bezpečnosti potravín a ochrane spotrebiteľa (LMSVG), č. 13/2006	Odňatím slobody na 6 mesiacov alebo peňažným trestom nepresahujúcim 180 jednotiek „dennej sadzby“ **	Odňatie slobody na 1 rok alebo peňažným trestom nepresahujúcim 360 jednotiek „dennej sadzby“ **, ak má za následok smrť osoby alebo ohrozenie života alebo zdravia veľkého počtu osôb, páchatel'ovi hrozí trest odňatia slobody na 2 roky	do 100 000 EUR	Spolkový minister sociálnych vecí, zdravotníctva, starostlivosti a ochrany spotrebiteľa Spolkový potravinový a veterinárny inšpektorát.

Zdroj: Vypracovala autorka na základe získaných informácií³

** Tresty stanovené rakúskym trestným právom sú predovšetkým pokuty a väzenie. Pokuta ukladá páchatel'ovi zaplatenie určitej sumy peňazí. Pri určovaní výšky pokút sa používa jednotka „dennej sadzby“. Cieľom je, aby páchatel' v určitom časovom období rozumne znížil svoju životnú úroveň. To, čo mu má zostať, je v podstate

³ ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 24.9.2021]

minimum na živobytie. Počet uložených denných sadzieb závisí od viny previnilca, t. j. od stupňa závažnosti pripisovanej činom páchatel'a. Výška dennej sadzby závisí od osobných okolností a finančných možností páchatel'a. Systém denných sadzieb má umožniť stanoviť pokuty tak, aby boli páchatelia nimi veľmi podobne postihnutí, bez ohľadu na to, či sú bohatí alebo chudobní.

3.1. Česká republika⁴

3.1.1. Legislatíva

- [Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabakových výrobcích](#) (ďalej „PZ“),
- [Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinárnej starostlivosti](#) (ďalej „VZ“).

3.1.2. Minimálna a maximálna sankcia

Limity pre výšky sankcií za správne delikty podľa zákona o potravinách a tabakových výrobcích sú obsiahnuté v § 17f. Zákon reguluje **štyri maximálne možné stupne sankcií**. Zákon neupravuje výšku minimálnej sankcie za ktorýkoľvek priestupok.

PZ ani VZ nestanovujú konkrétne pravidlá pre tresty v prípade opakovaného porušenia záväzkov pre potravinárske podniky.

Sankcie stanovené [zákonom o potravinách a tabakových výrobcích](#)

Podľa § 17f písm. a) PZ, maximálnu pokutu vo výške 1 000 000 CZK (približne 39 3704 EUR) možno uložiť za priestupky:

- o „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku nemá príslušný počet zamestnancov alebo príslušné technické vybavenie“ [§ 17 ods. 1 písm. g) PZ];
- o „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku si neplní svoju oznamovaciu povinnosť“ [§ 17 (1) (h) PZ];
- o „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku uvádza na trh potraviny ošetrované ionizujúcim žiarením bez požadovanej dokumentácie“ [§ 17 ods. 1 (w) PZ];
- o „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku uvádza na trh lesné huby v rozpore s príslušným ustanovením“ [§ 17 ods. 2 písm. d) PZ];
- o „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, ktorý vyváža alebo uvádza na trh čerstvé ovocie, čerstvú zeleninu alebo konzumné zemiaky [...] sa dopúšťa správneho deliktu tým, že neoznami ich umiestnenie na trh alebo vývoz čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny alebo konzumných zemiakov v rozpore s príslušnými pravidlami“ [§ 17a (1) PZ];

⁴ ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 24.9.2021]

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku, ktorý vyrába alebo dováža potraviny určené osobitne na nutričné využitie neoznámí prvé umiestnenie zamýšľanej potraviny na trh na konkrétne výživové účely “[§ 17a ods. 2 písm. a) PZ], rovnaký trest sa použije aj v prípade zlyhania oznámenia ďalších špeciálnych kategórií potravín podľa § 17a (3, 4 a 5) PZ;

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku, ktorý vyrába alebo dováža potraviny určené osobitne na nutričné použitie nepredloží odborný certifikát potraviny “[§ 17a ods. 2 písm. b) PZ];

o „prevádzkovateľ“ mäsiarstva neoznámí dodávateľovi zvierat výsledky klasifikácie tel zvierat “[§ 17b ods. 1 písm. d) PZ].

Podľa § 17f písm. b) PZ možno uložiť pokutu maximálne 3 000 000 CZK (približne 118 110 EUR) okrem iného za tieto priestupky:

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku používa obaly alebo obalové materiály, ktoré okrem iného nechránia potraviny správne“ [§ 17 ods. 1 písm. f) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku umiestňuje potraviny určené na osobitné výživové účely alebo potravinové doplnky na trh bez obalu “[§ 17 ods. 1 písm. l) PZ].

Podľa § 17f písm. c) PZ možno uložiť maximálnu pokutu 10 000 000 CZK (približne 393 700 EUR) okrem iného za tieto priestupky:

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nezabezpečuje súlad so senzorickými, fyzikálnymi, chemickými látkami alebo mikrobiologickými požiadavkami na potraviny“ [§ 17 ods. 1 písm. a) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nezabezpečuje súlad s technologickými ani hygienickými požiadavkami, s požiadavkami na spôsob alebo podmienky prepravy, skladovania alebo manipulácie s potravinami“ [§ 17 ods. 1 písm. b) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nezverejňuje v zákone požadované informácie v českom jazyku“ [§ 17 ods. 1 písm. d) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nezverejňuje povinne zverejnené informácie prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie v čase uvádzania potravín na trh“ [§ 17 ods. 1 písm. o) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nakladá s potravinami, ktoré nespĺňajú požiadavky na najvyšší prípustný stupeň rádioaktívnej kontaminácie, v rozpore s [príslušnými pravidlami]“ [§ 17 ods. 1 (u) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku uvádza na trh potraviny po dátume minimálnej trvanlivosti“ [§ 17 ods. 2 písm. g) PZ]

Podľa § 17f písm. d) PZ, maximálna pokuta 50 000 000 CZK (približne 1 968 504 EUR) môžu byť uložené okrem iného za tieto priestupky:

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nedodržiava požiadavky na obsah toxikologicky významných látok v potravinách“ [§ 17 ods. 1 písm. c) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nezaručuje súlad s požiadavkami za najvyšší prípustný stupeň rádioaktívnej kontaminácie“ [§ 17 ods. 1 písm. i) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku používa potraviny na výrobu potravín po dátume spotreby“ [§ 17 (1) (x) PZ];

o „prevádzkovateľ“ potravinárskeho podniku nespĺňa stanovené požiadavky na bezpečnosť potravín ustanovené priamo v uplatniteľnom akte Európskej únie upravujúcom požiadavky na potraviny“ [§ 17 ods. 2 písm. a) PZ];

o „prevádzkovateľ potravínárskeho podniku uvádza na trh potravinu, ktorá má v popise klamlivé a zavádzajúce informácie alebo sú ponúkané zavádzajúcim spôsobom v rozpore s priamo uplatniteľnými aktmi Európskej únie“ [§ 17 ods. 2 písm. b) PZ];

o „prevádzkovateľ potravínárskeho podniku, ktorý dováža potraviny z tretích krajín, dováža potraviny v rozpore s priamo uplatniteľnými aktmi Európskej únie upravujúcimi požiadavky na dovoz potravín, pokiaľ sa týkajú bezpečnosti potravín“ [§17 ods. 4 písm. b) PZ].

Sankcie stanovené zákonom č. 166/1999 Sb. o veterinárnej starostlivosti

Limity sankcií za správne delikty sú obsiahnuté v § 71 a 72 VZ. § 71 VZ upravuje správne delikty fyzických osôb a § 72 VZ upravuje priestupky právnických osôb a fyzických osôb vystupujúcich ako podnikatelia. Rovnako ako PZ, VZ stanovuje iba maximálne tresty za priestupky.

Priestupky fyzických osôb

§ 71 ods. 2 VZ rozlišuje tri úrovne maximálnych pokút (20 000 CZK, 50 000 CZK, a 100 000 CZK), všetky priestupky fyzických osôb priamo súvisiace s potravinami je možné sankcionovať **maximálnou pokutou 50 000 CZK (približne 1 969 EUR) stanovenou v § 71 ods. 2 písm. b) VZ. Táto pokuta môže byť uložená okrem iného v prípade nasledujúcich priestupkov:**

- „fyzická osoba koná v rozpore s niektorými z povinností alebo nedodríava požiadavky na zdravotnú nezávadnosť živočíšnych produktov“ [§ 71 ods. 1 písm. d) a § 71 ods. 1 písm. g) VZ];
- „fyzická osoba koná v rozpore s niektorými veterinárnymi požiadavkami alebo ich nedodríava v oblasti obchodu so zvieratami a živočíšnymi výrobkami alebo v oblasti niektorých veterinárnych podmienok dovozu a tranzitu veterinárneho tovaru z tretích krajín alebo jeho vývoz do týchto krajín“ [§ 71 ods. 1 písm. h) VZ];
- „fyzická osoba koná v rozpore s niektorými povinnosťami chovateľa“ [§ 71 ods. 1 písm. l) VZ].

Priestupky právnických osôb a fyzických osôb vystupujúcich ako podnikatelia

§ 72 (3) VZ pozná päť úrovní maximálnych pokút (50 000 CZK, 300 000 CZK, 500 000 CZK, 1 000 000 CZK a 2 000 000 CZK). Nižšie sú uvedené priestupky z troch úrovní (300 000 CZK, 500 000 CZK a 1 000 000 CZK), ktoré boli vybrané ako relevantné.

Maximálna pokuta 300 000 CZK (približne 11 811 EUR) môže byť uložená okrem iného za tieto priestupky:

- „právnická osoba alebo fyzická osoba vystupujúca ako podnikateľ koná v rozpore alebo nespĺňa niektoré z povinností alebo niektoré z požiadaviek na zaistenie nezávadnosti živočíšnych produktov [napr. nezabezpečenie

veterinárnej kontroly mäsových živočíšnych výrobkov, niektoré menej závažné nedostatky v priestoroch, v ktorých sa zaobchádza so živočíšnymi výrobkami, atď.]“ [§ 72 ods. 1 písm. d) VZ].

Maximálnu pokutu 500 000 CZK (približne 19 685 EUR) možno uložiť okrem iného za nasledujúce priestupky:

- „právnická osoba alebo fyzická osoba vystupujúca ako podnikateľ koná v rozpore alebo nespĺňa niektoré z povinností alebo niektoré z požiadaviek na zaistenie nezávadnosti živočíšnych produktov [napr. nesprávne označovanie živočíšnych produktov, nezabezpečenie veterinárnych a hygienických požiadaviek na produkciu, spracovanie a uvádzanie výrobkov zo zvierat na trh atď.]“ [§ 72 ods. 1 písm. f) VZ].

Maximálnu pokutu 1 000 000 CZK (približne 39 370 EUR) možno uložiť okrem iného za nasledujúce priestupky:

- „právnická osoba alebo fyzická osoba vystupujúca ako podnikateľ koná v rozpore alebo nespĺňa niektoré z povinností alebo niektoré z požiadaviek na zaistenie nezávadnosti živočíšnych produktov [napr. nezabezpečenie veterinárnej kontroly mäsových výrobkov, kŕmi zvieratá, ktorých výrobky sú určené na výživu ľudí, so zakázanými lekáskymi výrobkami alebo prísadami atď.]“ [§ 72 ods. 1 písm. i) VZ];

- „právnická osoba alebo fyzická osoba vystupujúca ako podnikateľ koná v rozpore alebo nespĺňa niektoré veterinárne podmienky pre obchod so zvieratami a živočíšnymi výrobkami, alebo niektoré z veterinárnych podmienok dovozu a tranzitu veterinárneho tovaru z tretích krajín alebo ich vývoz do týchto krajín [ustanovených VZ]“ [§ 72 ods. 1 písm. j) VZ];

- „právnická osoba alebo fyzická osoba vystupujúca ako podnikateľ nedodržiava alebo koná v rozpore s niektorými povinnosťami alebo niektorými požiadavkami stanovenými Európskou úniou [§ 72 ods. 1 písm. k) VZ];

- „právnická osoba alebo fyzická osoba vystupujúca ako podnikateľ vykonáva niektoré z činností ktoré vyžadujú povolenie orgánu veterinárnej správy, vykonáva činnosť bez riadneho oznámenia alebo odborného overenia alebo vykonáva činnosť bez požadovaných profesionálnych schopností“ [§ 72 ods. 1 písm. l) VZ].

3.1.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín

Kontrolu nad plnením povinností podľa PZ vykonáva [Štátna poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia](#), [Štátna veterinárna správa](#) a orgány ochrany verejného zdravia, krajské hygienické stanice, ministerstvo obrany a ministerstvo vnútra (§ 14 ods. 1 PZ).

Kontrolu nad plnením väčšiny povinností podľa VZ vykonáva [Štátna veterinárna správa](#). (§ 74 VZ).

3.2. Maďarsko⁵

3.2.1. Legislatíva

- [Zákon č. XLVI z roku 2008 o potravinovom dodávateľskom reťazci a o kontrole a dohľade nad potravinovým dodávateľským reťazcom.](#)

3.2.2. Minimálna a maximálna sankcia

Minimálne a maximálne sankcie za porušenie bezpečnosti potravín sú v zákone upravené v § 59. Výška pokuty za kontrolu potravín a pokuta za kontrolu krmív sa pohybuje od 15 000 HUF:

a) **do 10 % ročného čistého príjmu spoločností** (podľa zákona o účtovníctve), ktorých ročný čistý obrat presahuje **20 miliónov HUF alebo maximálne 500 miliónov HUF**; alebo maximálne **5 miliárd HUF**, ak sa porušenie týka zdravia širokého spektra ľudí alebo zvierat, alebo ak má za následok značnú finančnú ujmu širokému spektru koncových používateľov;

b) **do 500 000 HUF pre prípady**, ktoré nie sú uvedené v odseku a), alebo až **do 10 % ročných čistých príjmov z predaja** osoby, ktorá je predmetom konania, ak sa porušenie týka zdravia širokého spektra ľudí a zvierat, alebo ak to má za následok značnú finančnú ujmu širokému spektru koncových používateľov, **alebo až 10 miliónov HUF pre spoločnosti, na ktoré sa zákon o účtovníctve nevzťahuje.**

Ak sa osoba, ktorá je predmetom konania, zapojila do činnosti v rozpore s ustanoveniami uvedenými v bode (1) § 14/a alebo v pododdieloch (1) alebo (2) § 23, potom **výška pokuty za kontrolu potravín alebo krmiva sa pohybuje od 15 tisíc HUF do 100 miliónov HUF alebo maximálne do 2 miliárd HUF**, v prípade ak sa porušenie týka zdravia širokého spektra ľudí a zvierat, alebo ak má za následok značnú finančnú ujmu pre široký okruh koncových používateľov.

Pokuty za ochranu rastlín a pokuty za dohľad nad potravinovým reťazcom možno uložiť **od 15 tisíc HUF do 150 miliónov HUF.**

Orgán dohľadu nad potravinovým reťazcom môže uložiť okamžitú pokutu, ak porušenie neodôvodňuje uplatnenie opatrení. V prípade opätovného porušenia, ku ktorému dôjde v lehote 3 rokov, sa neuplatní žiadna okamžitá pokuta. Výška okamžitej pokuty sa pohybuje **od 25 tisíc do 200 tisíc HUF.**

⁵ ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 24.9.2021]

V súvislosti s akýmkoľvek **opakovaným činom rovnakého porušenia**, v lehote troch rokov, **musí byť uložená pokuta najmenej vo výške predtým uloženej pokuty vynásobenej sumou jeden a pol jej násobku, nesmie však prekročiť maximálnu čiastku, ktorú je možné uložiť za predmetné porušenie.**

Zákon stanovuje aj ďalšie sankcie, ktoré je možné v prípade porušenia bezpečnosti potravín využiť.

§ 56

(1) V prípade akéhokoľvek porušenia ustanovení tohto zákona a právnych predpisov prijatých na implementáciu tohto zákona, akéhokoľvek priamo uplatniteľného aktu Európskej únie a aktov uvedených v rozhodnutiach orgánov, agentúra dohľadu nad potravinovým reťazcom má právomoc uložiť dotknutej fyzickej alebo právnickej osobe alebo neregistrovanej organizácii (na účely tejto kapitoly ďalej spoločne len „osoba, ktorá je predmetom konania“) administratívne sankcie, okamžité pokuty a/alebo prijať opatrenia.

(2) Právne dôsledky uvedené v odseku 1 nemožno použiť, ak uplynul jeden rok odo dňa, keď sa agentúra pre dohľad nad potravinovým reťazcom dozvedela o správaní, alebo ak tri roky uplynuli odo dňa, keď bol tento čin vykonaný. Trvanie opravného prostriedku sa nezapočítava do uvedených lehôt.

Právne opatrenia, sankcie

§ 57

Agentúra pre dohľad nad potravinovým reťazcom má - v súlade s dekrétom prijatým na implementáciu tohto zákona a akýmkoľvek priamo uplatniteľným aktom Európskej únie - právomoc uplatňovať nasledujúce právne dôsledky zodpovedajúce závažnosti porušenia, rozsahu a povahe rizika, ktoré hrozí pri porušení:

- a) pozastaviť alebo obmedziť činnosti porušovateľa na jeden rok, úplne alebo čiastočne, alebo odňať jeho povolenie na činnosti až na tri roky a podmieniť opätovné uvedenie do prevádzky za určitých podmienok;
- b) podmieniť autorizáciu spoločnosti alebo zariadenia alebo zmeniť, pozastaviť alebo odobrať autorizáciu, alebo požiadať o jej zrušenie;
- c) podmieniť registráciu spoločnosti alebo závodu alebo odmietnuť vykonať registráciu na určité časové obdobie alebo natrvalo, alebo vymazať spoločnosť alebo podnik z registra;
- d) podmieniť autorizáciu neštátnych laboratórií alebo zmeniť alebo doplniť alebo odobrať autorizáciu, alebo v prípade registrovaných neštátnych laboratórií môže uložiť podmienky alebo zakázať ich prevádzku;
- e) podmieniť obnovenie autorizácie účasťou na školení, overením účasti na týchto kurzoch odbornej prípravy alebo zložením záverečnej skúšky;
- f) uložiť podmienky na výrobu, skladovanie, prepravu, používanie, uvádzanie na trh, dovoz, vývoz alebo tranzit výrobku prostredníctvom oblasti jeho pôsobnosti alebo obmedziť, pozastaviť alebo zakázať tieto činnosti;
- g) nariadiť zaistenie produktu, prostriedkov, materiálu alebo iného predmetu alebo jeho stiahnutie z obehu alebo stiahnutie, zničenie alebo likvidáciu takéhoto výrobku, prostriedku, materiálu alebo iného predmetu;
- h) nariadiť vyšetrovanie, obmedzenie pohybu, izoláciu, povinnú terapeutickú liečbu, očkovanie alebo usmrcovanie zvierat;
- i) zakázať výrobu a uvádzanie na trh uznávaného tradičného špeciálneho výrobku alebo ho podmieňovať špecifickými podmienkami, zakázať používanie označenia, názvu;
- j) zakázať používanie materiálov, strojov a zariadení prichádzajúcich do styku s potravinami a krmivami a používanie dezinfekčných prostriedkov v potravinovom dodávateľskom reťazci, vyhlásiť nehnuteľnosť za

Porovnávací analýza: Porovnanie udeľovania sankcií pri úradnej kontrole potravín v krajinách V4, Nemecku a Rakúsku

nespôsobilú v súčasnom stave na výkon činnosti potravinárskych podnikov alebo krmivárskych podnikov a informovať o tom licenčný orgán, zakázať používanie nehnuteľnosti v súčasnom stave na výkon činnosti potravinárskych alebo krmivárskych podnikov až na jeden rok alebo trvalo;

- k) odobrať povolenie na dopravný prostriedok alebo zakázať používanie takéhoto dopravného prostriedku;
- l) vyhlásiť konkrétne potraviny za nevhodné na ľudskú spotrebu;
- m) vyhlásiť krmivá za nevhodné na kŕmenie, pozastaviť platnosť dočasného povolenia na nové krmivá, uložiť dodatočné podmienky alebo zmeniť alebo zrušiť takéto povolenie;
- n) meniť alebo odnímať autorizáciu činností, ak sa taká autorizácia vyžaduje;
- o) nariadiť karanténu z dôvodov zdravia rastlín alebo vykonávanie núdzových epidemiologických opatrení;
- p) pri kontrolách vykonávaných na hraničných inšpekčných staniciach nariadiť opatrenia uvedené v právnych predpisoch prijatých na implementáciu tohto zákona alebo v príslušných priamo uplatniteľných právnych predpisoch Spoločenstva;
- q) zakázať výrobu, zber, experimenty, používanie alebo aplikáciu alebo uložiť obmedzenia z hľadiska ochrany rastlín;
- r) zakázať alebo obmedziť používanie osiva, množiteľského materiálu alebo materiálov na šľachtenie rastlín, ktoré sa považujú za nevhodné z hľadiska ochrany rastlín;
- s) nariadiť zaistenie a/alebo vyradenie majetku, predmetov, materiálu alebo výrobkov, zaistiť dopravné prostriedky, až kým nebude identifikovaná osoba, ktorá je zodpovedná, alebo do skončenia konania o zaistení alebo likvidácii zásielky, alebo pokiaľ sa nahradia náklady na takéto konanie;
- t) zapečatiť miesto, kde sú výrobky skladované, kým nebude identifikovaná osoba, ktorá je zodpovedná;
- u) zakázať alebo obmedziť zamestnávanie nekvalifikovaných zamestnancov alebo zamestnancov, ktorým chýba primeraná osobná hygiena pri činnostiach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou potravinového dodávateľského reťazca;
- v) prijať opatrenia na obmedzenie alebo zakázanie uvádzania výrobkov na trh s použitím výrazov odkazujúcich na ekologickú výrobu;
- w) nariadiť úplné alebo čiastočné opätovné spustenie konverzného obdobia ekologického poľnohospodárstva a môže vylúčiť hospodársky subjekt z režimu kontroly ekologickej výroby až na tri roky v prípade závažného alebo opakujúceho sa porušovania predpisov o ekologickej výrobe;
- x) v prípade certifikačných orgánov:
 - xa) ak prevádzkuje alebo vykonáva akúkoľvek činnosť v rozpore s ustanoveniami o ekologickej výrobe, môže nariadiť zastavenie porušovania,
 - xb) môže pozastaviť svoju certifikačnú alebo dozornú činnosť alebo časť takejto činnosti, ktorá sa týka porušenie, až na šesťdesiat dní,
 - xc) môže odobrať uznanie, vymenovanie týchto orgánov;
 - y) uložiť opatrenia ustanovené v článku 138 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 2017/625/EÚ.

§ 57/a

Pri uplatňovaní právnych dôsledkov podľa § 57 písm. v) -x) nie je možné použiť varovanie, s výnimkou uloženia povinnosti.

§ 58/a

(1) Agentúra dohľadu nad potravinovým reťazcom nariadi zneškodnenie informácií zverejnených prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete dočasne neprístupných (na účely tejto časti ďalej len „elektronické údaje“), ktorých zverejnenie predstavuje stanovenie prístupu k nasledujúcim výrobkom:

- a) falšné výrobky, výrobky, ktoré boli nezákonne vyrobené alebo uvedené na trh;
- b) neautorizované výrobky alebo služby na veterinárne použitie alebo kontrolované výrobky alebo služby; alebo
- c) veterinárny liek na predpis alebo prípravok na ochranu rastlín bez lekárskeho predpisu.

(2) Agentúra dohľadu nad potravinovým reťazcom nariadi dočasne zneprístupnenie elektronických údajov na tristošesťdesiatpäť dní.

(3) Orgán dohľadu nad potravinovým reťazcom dodá rozhodnutie o dočasnom zneprístupnení elektronických údajov oznámením. Verejné oznámenie bude uverejnené na webovej stránke agentúry dohľadu nad potravinovým reťazcom po dobu troch dní. Rozhodnutie sa považuje za doručené tretí deň odo dňa doručenia oznámenia.

(4) Rozhodnutie dozornej agentúry pre potravinový reťazec podľa odseku (3) je určené všetkým poskytovateľom elektronických komunikačných služieb bez toho, aby ich museli v rozhodnutí uvádzať.

3.2.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín

Národný úrad pre bezpečnosť potravinového reťazca (NÉBIH) vykonáva kontroly potravín. Úrad je zodpovedný za zabezpečenie toho, aby každý, kto sa podieľa na výrobe, spracovaní, distribúcii a príprave potravín, konal v súlade s právnymi predpismi, aby mohli spotrebitelia dostávať vysoko kvalitné a bezpečné potraviny. NÉBIH je integrovaný maďarský úrad pre bezpečnosť potravín zriadený 15. marca 2012. Úrad je zriadený ministerstvom poľnohospodárstva a dohliada na pravidlá bezpečnosti potravín.

3.3. Nemecko⁶

3.3.1. Legislatíva

- [Zákon o potravinách a krmivách](#)

3.3.2. Minimálna a maximálna sankcia

V Nemecku môžu byť sankcie za porušenie ustanovení zákona odňatie slobody alebo pokuta. Ustanovenia zákona v § 58 a § 59 popisujú prípady, kedy môže byť porušenie predpisov bezpečnosti potravín potrestané **odňatím slobody alebo pokutou**, § 60 upravuje výšku pokuty, ktorá môže byť v určitých prípadoch **až do 100 000 EUR**.

⁶ ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 24.9.2021]

Za úmyselné konanie, podľa § 58, je možné uložiť trest odňatia slobody **až na 3 roky**, alebo v obzvlášť závažných prípadoch uložiť pokutou **s trestom odňatia slobody na 6 mesiacov až 5 rokov**.

3.3.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín

V Nemecku sú za kontrolu potravín zodpovedné jednotlivé spolkové krajiny. Úlohou [Federálneho úradu pre ochranu spotrebiteľa a bezpečnosť potravín \(BVL\)](#) je zabezpečenie, aby boli potraviny bezpečné. Úrad koordinuje programy na kontrolu potravín a pesticídov, schvaľuje tiež pesticídy, veterinárne lieky a geneticky modifikované organizmy, ktoré sú neškodné pre ľudské zdravie, zvieratá a životné prostredie.

Kontrola potravín je koordinovaná [zodpovedným ministerstvom alebo zodpovednou správou senátu v spolkových krajinách](#). Pri kontrole potravín, potravinové inšpekcie a veterinárne úrady spolkových krajín a mestských častí odoberajú vzorky na mieste a kontrolujú potravinárske podniky. Úradné kontroly sa vzťahujú na všetky fázy výroby potravín: výrobu potravín, skladovanie, dopravu a predaj potravín a tiež na reštaurácie. Spoločnosti sú kontrolované bez predchádzajúceho upozornenia v určitom cykle alebo na základe odporúčaní spotrebiteľov alebo tretích strán. Úrady kontrolujú dodržiavanie zákonných požiadaviek na potraviny - zloženie, zdravotná bezpečnosť a tiež správne označenie potravín, kontrolujú sa hygienické podmienky a ďalšie aspekty bezpečnosti potravín.

V prípade, ak majú spotrebiteľia dojem, že potravinu predstavuje zdravotné riziká alebo, že v iných ohľadoch nespĺňa zákonné požiadavky, môžu sa obrátiť na miestnu inšpekciu potravín a veterinárne úrady. Príslušné orgány sú povinné takéto sťažnosti prešetriť.⁷

3.4. Poľsko⁸

3.4.1. Legislatíva

- [Zákon o bezpečnosti potravín a výživy](#)

⁷ Lebensmittelsicherheit – Wer macht was?, Dostupné na: https://www.bvl.bund.de/DE/Arbeitsbereiche/01_Lebensmittel/01_Aufgaben/01_WerMachtWas/Im_WerMachtWas_node.html, [cit. 23.9.2021]

⁸ ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 24.9.2021]

3.4.2. Minimálna a maximálna sankcia

Sankcie ustanovené zákonom o bezpečnosti potravín a výživy:

- najnižší trest je napomenutie,
- výška pokuty je **od 100 do 1 800 000 PLN (cca 392 200 EUR)⁹**,
- minimálne obmedzenie slobody na **5 dní až 30 dní**,
- najvyšší trest je odňatie slobody **až na 5 rokov**.

Sankcie (pokuty a odňatie slobody) za porušenie ustanovení sú v zákone o bezpečnosti potravín a výživy upravené v čl. 96, 97, 98.

Čl. 96.

1. Kto vyrába alebo uvádza na trh bežne konzumované potraviny škodlivé pre ľudské zdravie alebo život, bude potrestaný pokutou, trestom obmedzenia slobody alebo trestom odňatia slobody až na 2 roky.
2. Tomu, kto vyrába alebo uvádza na trh zdraviu alebo životu škodlivú potravinu, potravinu na špeciálne výživové účely, výživový doplnok alebo novú potravinu bude uložená pokuta, trest obmedzenia slobody alebo trest odňatia slobody až na 3 roky.
3. Ak sa páchatel dopustil činu uvedeného v ods. 1 alebo 2 pravidelným zdrojom príjmu alebo sa dopúšťa priestupkov uvedených v ods. 1 a 2 vo vzťahu k potravinám významnej hodnoty bude potrestaný odňatím slobody **na 6 mesiacov až 5 rokov**.
4. Ak páchatel činov uvedených v ods. 1 alebo 2 koná neúmyselne bude potrestaný pokutou, trestom obmedzenia slobody alebo trestom odňatia slobody **až na 1 rok**.

Čl. 97.

1. Tomu, kto vyrába alebo uvádza na trh pokazenú alebo falšovanú potravinu, bude uložená pokuta, trest obmedzenia slobody alebo trest odňatia slobody až na jeden rok.
2. Ak páchatel priestupku uvedeného v ods. 1 sa dopúšťa priestupku, pokiaľ ide o potraviny značnej hodnoty, potrestá sa **odňatím slobody na 6 mesiacov až 3 roky**.

Čl. 98.

1. Kto podniká v oblasti predaja potravín „na diaľku“ (zásielkový predaj) vrátane predaja prostredníctvom internetu, bez toho, aby dodržal povinnosť ustanovenú v článku 63 ods. 3, bude potrestaný obmedzením slobody alebo **trestom odňatia slobody až na 1rok**.
2. Ak sa páchatel dopustil priestupku uvedeného v ods. 1 pravidelným zdrojom príjmu alebo sa dopustí priestupku uvedeného v ods. 1 vo vzťahu k potravinám významnej hodnoty **potrestá sa odňatím slobody na 6 mesiacov až 3 roky**.

⁹ Maximálna výška sankcie je upravená v poľskom trestnom práve, Dostupné na:
https://www.legislationline.org/download/id/4172/file/Polish%20CPC%201997_am%202003_en.pdf, [cit. 24.9.2021]

Zákon stanovuje aj ďalšie sankcie, ktoré je možné v prípade porušenia bezpečnosti potravín využiť.

Čl. 99.

1. Ktokoľvek:

- 1) označuje geneticky modifikované potraviny v rozpore s článkami 12-14 nariadenia č. 1829/2003 a článkom 4 nariadenia č. 1830/2003;
- 2) uvádza geneticky modifikované potraviny na trh bez toho, aby získal povolenie uvedené v článku 7 nariadenia č. 1829/2003, alebo to robí v rozpore s podmienkami uvedenými v tomto povolení;
- 3) nesplní povinnosť monitorovať geneticky modifikované potraviny uvádzané na trh spôsobom ustanoveným v článku 9 nariadenia č. 1829/2003 alebo tak neučiní v súlade s týmito ustanoveniami;
- 4) nestiahne z trhu geneticky modifikované potraviny, ktoré nie sú v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 1829/2003;
- 5) nevyhovuje rozhodnutiam o dovoze geneticky modifikovaných organizmov na priame použitie ako potraviny alebo na spracovanie podľa článku 10 ods. 1 predpisu č. 1946/2003;
- 6) vykonáva cezhraničné pohyby geneticky modifikovaných organizmov určených na priame použitie ako potravinu alebo na spracovanie spôsobom, ktorý je v rozpore s článkom 10 ods. 1 predpisu č. 1946/2003, bude potrestaný pokutou, obmedzením slobody alebo odňatím slobody až na 2 roky.

2. Rovnaký trest sa uloží každému, kto:

- 1) uvádza na trh novú potravinu bez získania povolenia uvedeného v článku 7 nariadenia č. 258/97;
- 2) označuje novú potravinu v rozpore s článkom 8 nariadenia č. 258/97.

Čl. 100.

1. Ktokoľvek, kto:

- 1) použije na výrobu alebo uvedenie potraviny na trh po dátume expirácie alebo dátume minimálnej trvanlivosti;
- 2) ožaruje potraviny bez získania súhlasu uvedeného v článku 20 ods. 1 alebo v rozpore s podmienkami v nich uvedenými;
- 3) uvádza prvýkrát na trh látku uvedenú v článku 29 ods. 1 bez oznámenia hlavnému hygienickému inšpektorovi;
- 4) inzeruje alebo vykonáva propagačnú činnosť dojčenskej výživy v rozpore so zákazom uvedeným v článku 25 ods. 2;
- 5) vykonáva propagačnú činnosť pre položky kŕmenia dojčiat v rozpore so zákazom uvedeným v článku 25 ods. 2;
- 6) ponúka alebo poskytuje spotrebiteľom dojčenskú výživu a detskú výživu, ich vzorky alebo iné podobné propagačné predmety v rozpore so zákazom uvedeným v článku 25 ods. 2;
- 7) nevykonáva identifikáciu dodávateľov alebo príjemcov potravín v rozpore s povinnosťou stanovenou v článku 18 nariadenia č. 178/2002;
- 8) neimplementuje postupy v zariadení založené na zásadách systému HACCP, v rozpore s povinnosťou stanovenou v článku 5 nariadenia č. 852/2004, alebo nedodríava hygienické požiadavky, v rozpore s povinnosťou stanovenou v článku 59 ods. 1;
- 9) uvádza na trh ako prírodnú minerálnu vodu, ktorá nebola uznaná v súlade s postupom uvedeným v článku 35 ods. 1;
- 10) vykonáva činnosti klasifikátora húb alebo odborníka na huby bez povolenia uvedeného v článku 43;
- 11) zamestnáva osoby, u ktorých sa zistilo, že majú kontraindikácie na výkon práce, ktoré môžu prenášať infekciu na iné osoby, v rozpore so zákazom uvedeným v prílohe II kapitole VIII ods. 2 nariadenia č. 852/2004, alebo osoby, ktoré nie sú držiteľmi osvedčenia zdravotnej spôsobilosti na sanitárno-epidemiologické účely potvrdzujúceho

absenciu kontraindikácií na výkon práce, ktorá by mohla prenášať infekciu na iné osoby, v rozpore s povinnosťou uvedenou v čl. 59 ods. 2;

12) (zrušený);

13) uvádza na trh materiál alebo výrobok určený na styk s potravinami, ktorý nespĺňa požiadavky uvedené v článku 3 nariadenia č. 1935/2004, alebo taký materiál alebo výrobok obsahujúci vo svojom zložení iné látky, ako sú uvedené v článku 54, alebo taký materiál alebo výrobok nesprávne označený;

14) nedodržiava zásady správnej výrobných praxe v zariadení na výrobu materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami v rozpore s povinnosťou stanovenou v článku 4 nariadenia č. 2023/2006;

15) vykonáva proces recyklácie plastových materiálov a predmetov bez povolenia Komisie vydaného v súlade s pravidlami stanovenými v článkoch 4 až 8 nariadenia č. 282/2008 alebo spôsobom, ktorý je v rozpore s podmienkami uvedenými v tomto povolení;

16) vykonáva činnosť výroby alebo uvádzania na trh materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, vrátane materiálov a predmetov z recyklovaných plastov, bez predloženia žiadosti o zápis do registra zariadení v rámci postupu a podľa pravidiel stanovených v článku 63;

17) neumiestni na miesto zneškodňovania potravín v rámci poľnohospodárskeho maloobchodu označenie uvedené v článku 44a ods. 2, alebo v tomto označení poskytuje neúplné alebo nepresné informácie, bude pokutovaný.

2. Ak pachateľ spácha čin uvedený v ods. 1 bod 1 vo vzťahu k potravinám po dátume exspirácie, ktoré majú významnú hodnotu, bude podrobený väzeniu, obmedzeniu slobody alebo peňažnému trestu.

Čl. 102.

1. V prípade spáchania priestupku uvedeného v čl. 100 ods. 1 bod 13, súd môže uložiť prepadnutie predmetov, ktoré boli použité alebo určené na spáchanie priestupku, aj keď nie sú majetkom pachateľa, ak predstavujú hrozbu pre zdravie ľudí alebo život.

2. Tam, kde je uložené trestné opatrenie uvedené v ods. 1 je nariadené, aby náklady na zničenie znášal výrobca alebo subjekt uvádzajúci na trh materiál alebo predmet, ktorý má prísť do styku s potravinami.

Kapitola 2

Finančné pokuty

Čl. 103.

1. Ktokoľvek, kto:

1) nespĺňa požiadavky na označovanie potravín, vrátane pokiaľ ide o prezentáciu, reklamu a propagáciu, stanovené v článku 33 ods. 3 a 4, článku 45 ods. 3 a 4, článku 48 ods. 2 a 3 a článku 52a, ako aj požiadavky v tomto ohľade stanovené v predpisoch vydaných podľa článku 14 ods. 2 bod 3, článku 22 ods. 1 bod 3, článku 26 ods. 1 bod 4, článku 27 ods. 6 bod 2, článku 39 ods. 3 a článku 44 ods. 2,

a) (platnosť vypršala),

b) nespĺňa požiadavky na označovanie potravín ustanovené v ustanoveniach:

- nariadenie č. 1333/2008 o prídavných látkach,

- nariadenie č. 1334/2008, pokiaľ ide o arómy,

- predpis č. 1169/2011,

2) uvádza na trh ako potravinu výrobok, ktorý nie je potravinou;

3) nestiahne z trhu potraviny škodlivé pre ľudské zdravie alebo život, pokazené potraviny alebo falšované potraviny;

- 4) vykonáva činnosť výroby potravín alebo ich uvádzania na trh bez toho, aby predložil žiadosť o zápis do registra prevádzkarní alebo o schválenie zariadenia a zápis do registra zariadení, alebo v rozpore s rozhodnutím, ktorým odmietne schváliť zariadenie v súlade postupom a zásadami stanovenými v článku 6 nariadenia č. 852/2004 a článku 63;
 - 5) vyrába alebo uvádza na trh potraviny v rozpore s rozhodnutím o schválení podniku podľa článku 62 ods. 1 bodu 2;
 - 6) vyrába alebo uvádza na trh potraviny v rozpore s rozhodnutím o odňatí alebo pozastavení schválenia zariadenia podľa článku 66 ods. 1 alebo v rozpore s rozhodnutím o dočasnom pozastavení prevádzky alebo zatvorení celého podniku alebo jeho časti predmetný podľa článku 54 ods. 2 písm. E) nariadenia č. 852/2004;
 - 7) bráni alebo bráni úradnej kontrole potravín;
 - 8) v rámci svojej činnosti predáva vo vzdelávacom systéme jednotkové potraviny iné ako tie, ktoré sú zahrnuté v skupinách potravín určených na predaj deťom a mládeži vymedzených v predpisoch vydaných podľa článku 52c ods. 6 bod 1;
 - 9) inzeruje alebo propaguje vo vzdelávacom zariadení v rámci svojej činnosti iné potraviny, ako sú tie, ktoré patria do skupín potravín určených na predaj deťom a mladým osobám ustanovené predpismi vydanými podľa článku 52c ods. 6 bod 1 alebo nespĺňa požiadavky ustanovené v predpisoch vydaných podľa článku 52c ods. 6 bod 2;
 - 10) používa potraviny, ktoré nespĺňajú požiadavky ustanovené predpismi vydanými podľa článku 52c ods. 6 bod 2 pri vykonávaní činnosti v oblasti hromadného kŕmenia detí a mládeže v jednotke vzdelávacieho systému, sa uloží pokuta až do výšky tridsaťnásobku priemerného mesačného platu národného hospodárstva v predchádzajúcom roku, ako ho zverejnil predseda ústredného štatistického úradu, podľa ustanovení o dôchodkoch zo Sociálnej poisťovne v úradnom vestníku.
2. V prípadoch uvedených v ods. 1:
- 1) body 1-3 - výšku finančnej pokuty možno uložiť až do výšky päťnásobku hrubej hodnoty spochybňovaného množstva potraviny alebo nepotravinárskeho výrobku uvedených na trh ako potraviny;
 - 2) body 4, 8-10 - finančnú pokutu možno uložiť až do 5 000 PLN, najmenej však do 1 000 PLN;
 - 3) bod 5 - pokuta nesmie byť nižšia ako 500 PLN.

Čl. 104.

1. Finančné pokuty uvedené v článku 103 sa ukladajú rozhodnutím riadneho štátneho regionálneho hygienického inšpektora.
2. Príslušný štátny regionálny hygienický inšpektor pri určovaní výšky pokuty prihliada na stupeň škodlivosti skutku, mieru zavinenia a rozsah porušenia, predchádzajúce činnosti subjektu pôsobiaceho na trhu s potravinami a objem výroby závodu.
3. Na finančné pokuty v rozsahu, ktorý zákon neupravuje, sa použijú ustanovenia časti III zákona z 29. augusta 1997 o daňovom poriadku, okrem prípadov, keď orgán uvedený v ods. 1 má právomoci daňového orgánu.
4. Finančné pokuty predstavujú príjem štátneho rozpočtu.

3.4.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín

Poľský model bezpečnosti a kvality potravín pozostáva z piatich kontrolných inštitúcií, ktoré sú podriadené trom ústredným orgánom.

Za kvalitu zdravia potravín je zodpovedná [Štátna hygienická inšpekcia](#) podriadená ministerstvu zdravotníctva a [Veterinárna inšpekcia](#) podriadená ministerstvu poľnohospodárstva a rozvoja vidieka.

Ministerstvo pôdohospodárstva je dozorným orgánom [Inšpekcie poľnohospodárskej a potravinárskej kvality](#) a [Štátnej inšpekcii ochrany rastlín a osív](#) a predseda Rady ministrov je dozorným orgánom pre [Obchodnú inšpekciu](#).

Podľa názoru Najvyššieho kontrolného úradu má takéto rozptýlenie a deľba právomocí negatívny vplyv na súdržnosť a kvalitu aktivít vyššie uvedených inštitúcií v oblasti bezpečnosti potravín v Poľsku.

3.5. Rakúsko¹⁰

3.5.1. Legislatíva

- [Zákon o bezpečnosti potravín a ochrane spotrebiteľa \(LMSVG\), č. 13/2006, § 81, 82](#)

3.5.2. Minimálna a maximálna sankcia

Podľa § 8 ods. 1 zákona, kto uvedie na trh potraviny, spotrebné výrobky alebo kozmetické výrobky škodlivé pre zdravie, bude potrestaný **odňatím slobody na 1 rok** alebo **peňažným trestom nepresahujúcim 360 jednotiek „dennej sadzby“** ^{**11}.

Ak čin, ktorý je postihnuteľný podľa odseku 1, má za následok nebezpečenstvo šírenia prenosnej choroby medzi ľuďmi, potrestá sa páchatel **odňatím slobody až na 2 roky**, ak však dôjde k smrti osoby alebo ohrozeniu života alebo zdravia väčšieho počtu osôb, bude páchatel potrestaný **odňatím slobody až na 3 roky**.

Osoba, ktorá uvádza na trh mäso podliehajúce povinnej kontrole podľa ustanovení tohto zákona alebo prípravky z tohto mäsa na trh ako potraviny bez toho, aby bolo podrobené predpísaným kontrolám, alebo uvádza mäso nevhodné na ľudskú spotrebu na trh ako potravinu, ak za skutok nemožno uložiť sankcie podľa odseku 1, hrozí jej **trest odňatia**

¹⁰ ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 24.9.2021]

¹¹ ***Tresty stanovené rakúskym trestným právom sú predovšetkým pokuty a väzenie. Pokuta ukladá páchatelovi zaplatenie určitej sumy peňazí. Pri určovaní výšky pokút sa používa jednotka „dennej sadzby“. Cieľom je, aby páchatel v určitom časovom období rozumne znížil svoju životnú úroveň. To, čo mu má zostať, je v podstate minimum na živobytie. Počet uložených denných sadzieb závisí od viny previnilca, t. j. od stupňa závažnosti pripisovanej činom páchatela. Výška dennej sadzby závisí od osobných okolností a finančných možností páchatela. Systém denných sadzieb má umožniť stanoviť pokuty tak, aby boli páchatelia nimi veľmi podobne postihnutí, bez ohľadu na to, či sú bohatí alebo chudobní.*

slobody nepresahujúci 6 mesiacov alebo peňažná pokuta nepresahujúca 360 jednotiek „dennej sadzby“. **

§ 82

(1) Kto z nedbanlivosti spácha čin, ktorý sa trestá podľa § 81 ods. 1, bude potrestaný **odňatím slobody na 6 mesiacov alebo peňažným trestom nepresahujúcim 360 jednotiek „dennej sadzby“.** **

(2) Ak čin, za ktorý je možné uložiť pokutu podľa odseku 1, má za následok smrť osoby alebo ohrozenie života alebo zdravia veľkého počtu osôb, páchateľovi hrozí **trest odňatia slobody najviac na 2 roky.**

(3) Kto z nedbanlivosti spácha čin, ktorý sa trestá podľa § 81 ods. 3, bude potrestaný **pokutou nepresahujúcou 180 jednotiek „dennej sadzby“.** **¹²

Vo všetkých ostatných prípadoch rakúsky zákon o bezpečnosti potravín a ochrane spotrebiteľa predpokladá administratívne pokuty **až do 50 000 EUR, v prípade opakovania až do výšky 100 000 EUR.**

3.5.3. Orgán zodpovedný za dohľad/kontrolu bezpečnosti potravín

V Rakúsku má celkovú zodpovednosť za bezpečnosť potravín federálne [ministerstvo sociálnych vecí, zdravotníctva, starostlivosti a ochrany spotrebiteľa](#). Koordinuje činnosť orgánov potravinovej inšpekcie deviatich spolkových krajín a laboratórií určených na analýzy oficiálnych vzoriek. Spolkový guvernér je príslušným orgánom na vykonávanie úradných kontrol potravín (ktoré vykonávajú spolkové potravinové a veterinárne inšpekcie).

¹² Jednotka „dennej sadzby“ Dostupné na: <https://www.unsereverfassung.at/crime-and-punishment/?lang=en>, [cit. 19.9.2021]

Záver

Analýza skúmala rozpätie možností udelenia sankcií v jednotlivých krajinách (najnižšie a najvyššie možné sankcie) za nedodržanie podmienok bezpečnosti potravín a vzhľadom na širokú tému problematiky ponúka základnú orientáciu v zákonoch, ktoré sankcie upravujú.

Na základe získaných informácií môžeme konštatovať, že všetky skúmané krajiny majú vo svojich zákonoch upravené sankcie za nedodržiavanie podmienok bezpečnosti potravín. Sankcie sú buď vo forme pokuty alebo vo forme odňatia slobody. Sankcie sú regulované, tak ako v Slovenskej republike, *v zákone o potravinách alebo vo veterinárnom zákone*.

Hranicu minimálnej výšky sankcie, rovnako ako u nás, majú zadefinovanú krajiny – *Maďarsko, Poľsko a Rakúsko*. V porovnaní so Slovenskou republikou, kde je minimálna pokuta 100 EUR, je najnižšia pokuta vo výške **20 EUR** *v Poľsku*. Najnižší trest vo forme **odňatia slobody je na 5 dní** *v Poľsku*. Minimálna hranica sankcie nie je upravená v *Českej republike a v Nemecku*.

Maximálna hranica sankcie je upravená vo všetkých skúmaných krajinách. Najvyššia možná pokuta je *v Maďarsku vo výške do 2 miliárd HUF (približne 5 700 000 EUR)*, *v Slovenskej republike je najvyššia možná pokuta 500 000 EUR*, *v Českej republike takmer 2 000 000 EUR* a *v Rakúsku predstavuje výška pokuty sumu nepresahujúcu 360 jednotiek „dennej sadzby“*. Najvyšší trest vo **forme odňatia slobody** uviedli 2 krajiny vo výške **5 rokov** (*Poľsko a Nemecko*).

Sankcie za opakovanie priestupku nie sú upravené v dvoch krajinách *Českej republike a v Poľsku*.

Použité zdroje

1. Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/39/20210315.html> , [cit. 23.9.2021]
2. Zákon NR SR č. 152/1995 o potravinách v znení neskorších predpisov. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/152/20210525>, [cit. 23.9.2021]
3. Potravinárstvo a bezpečnosť potravín. Dostupné na: <https://www.europskaunia.sk/potravinarstvo-a-bezpecnost-potravin>, [cit. 23.9.2021]
4. Jednotka „dennej sadzby“ Dostupné na: <https://www.unsereverfassung.at/crime-and-punishment/?lang=en>, [cit. 19.9.2021]
5. ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Požiadavka NR SR: Request No. 4820 - Minimum and maximum penalties for breaching food safety regulations and standards, [cit. 23.9.2021]
6. Lebensmittelsicherheit – Wer macht was? Dostupné na: https://www.bvl.bund.de/DE/Arbeitsbereiche/01_Lebensmittel/01_Aufgaben/01_WerMachtWas/lm_WerMachtWas_node.html, [cit. 23.9.2021]
7. Maximálna výška sankcie upravená v poľskom trestnom práve. Dostupné na: https://www.legislationline.org/download/id/4172/file/Polish%20CPC%201997_am%202003_en.pdf, [cit. 24.9.2021]